

Par fasētajām precēm

Publicēts: 11.11.2020.

Fasētās preces – patēriņam paredzēts produkts, fasēts jebkura veida atsevišķā iepakojumā, kurš aptver precī tā, ka tās saturam nevar piekļūt, neatverot vai nemainot iepakojumu.

Tikai tad, ja preces fasētas iepriekš noteiktā nemainīgā nominālā daudzumā, uz tām attiecināmas metroloģiskās prasības.

Reglamentētās metroloģiskās prasības noteiktas [2013. gada 2. novembra noteikumos Nr. 1278 "Metroloģiskās prasības fasētajām precēm un to metroloģiskās kontroles kārtība"](#). Minētās prasības attiecas uz Latvijā izplatāmajām fasētajām precēm, kas fasētas nemainīgos, noteiktos nominālos daudzumos, kuri:

- atbilst ražotāja iepriekšnoteiktajām vērtībām;
- ir izteikti masas vai tilpuma mērvienībās;
- nav mazāki par 5ml vai 5g un nav lielāki par 10 l vai 10 kg.

Fasēto preču satura daudzumam jāatbilst 3 fasēšanas likumiem:

vienāda nominālā daudzuma fasētajām precēm satura faktiskais daudzums (iekopotā produkta faktiskā masa vai tilpums) vidēji nedrīkst būt mazāks par marķējumā norādīto nominālo daudzumu

to fasējumu daļai, kuros negatīvā novirze pārsniedz pieļaujamo, jābūt pietiekami mazai, lai atbilstu statistiskās kontroles testa kritērijiem

atsevišķa fasējuma satura daudzuma negatīvā novirze nedrīkst pārsniegt vērtību, kas ir divas reizes lielāka nekā pieļaujamā negatīvā novirze

Veicot tirdzniecības operācijas ar fasētajām precēm, uz iesaiņojuma uzrādītais daudzums un tā apzīmējuma atbilstība ir pakļauti valsts metroloģiskajai kontrolei.

Kontroli veic PTAC saskaņā ar statistiskās kontroles metodēm, ņemot produkcijas partijas paraugus, tos sverot un aprēķinu rezultātā novērtējot konkrētās partijas atbilstību normatīvajām prasībām.

Ar ko jārēķinās patērētājam?

Saskaņā ar normatīvajām prasībām katram atsevišķam fasējumam ir pieļaujama satura daudzuma masas vai tilpuma negatīvā novirze no marķējumā norādītās nominālās vērtības, tās lielums atkarīgs no nominālā daudzuma diapazona. Tā, piemēram, produktiem ar nominālo daudzumu iepakojumā no 500g(ml) līdz 1kg(L) maksimālā novirze drīkst būt 15g(ml). Tādējādi patērētājam pastāv iespēja iegādāties precī, kuras masa (tilpums) iepakojumā būs mazāks par norādīto. Tomēr, nosverot tikai vienu iepakojumu, vēl nevar pārliecināties par visas preču partijas atbilstību noteiktajām metroloģiskajām prasībām. Produkta daudzuma atbilstību vērtē ne tikai pēc atsevišķu iepakojumu vienību masas novirzēm, būtiski ir tas, lai visā preču partijā kopumā faktiskais produkta daudzums vidēji nebūtu mazāks par norādīto uz iepakojuma.

Fasēto preču marķējumā uz tā iepakojuma norāda:

satura nominālo daudzumu (neto daudzums)

fasētās preces, kas atbilst noteiktajām prasībām, var marķēt ar atbilstības "e" zīmi, tās uzlikšana ir brīvprātīga ražotāja izvēle

Atbilstības "e" zīme kalpo par starptautiski (Eiropas Savienības valstīs) atzītu apliecinājumu, ka preces satura daudzums atbilst uz iepakojuma norādītajam un ir ievēroti fasēšanas nosacījumi atbilstoši ES noteiktajām vienotajām prasībām ([Direktīva 76/211/EEK Par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz fasētu preču pildīšanu pēc tilpuma vai masa](#))

ES valstu uzraudzības iestādes veic regulāras pārbaudes pie savās valstīs reģistrētajiem e-zīmes fasēto preču ražotājiem un importētājiem, līdz ar to, savstarpēji uzticoties šīm kontroles darbībām, ir atvieglota e-zīmes preču kustība ES valstīs.

Fasēto preču ražotāji un importētāji, pirms sāk laist tirgū ar atbilstības "e" zīmi marķētas fasētās preces, paziņo par to Patērētāju tiesību aizsardzības centram.

Par neto daudzuma ciparu norādēm:

Ciparu norādēm jābūt labi saredzamām, ar minimālo augstumu, kāds noteikts attiecīgajam nominālā daudzuma diapazonam atbilstoši normatīvajā aktā noteiktajām prasībām. Mazākais pieļaujamais ciparu augstums ir 2mm, šāds ciparu izmērs jāievēro precēm ar nominālā daudzuma diapazonu no 5g(ml) līdz 50g(ml).

Ja preces ražošanas uzņēmumos vai tirdzniecības vietās tiek fasētas atšķirīgos nominālos daudzumos, iepakojuma marķējumā jānorāda produkta neto masa (bez iepakojuma materiāla). Svēršanas precizitāti nosaka šim mērķim lietotie svāri. Tirdzniecības operācijās tiek lietoti neautomātiskie svāri ar III klases precizitāti, kuriem svēršanas diapazonā līdz 500g mērījumu maksimāli pieļaujamā kļūda ir $\pm 2g$ robežās, līdz ar to, pārsverot sagatavotos fasējumus uz citiem tirdzniecības svāriem, iespējama rezultātu atšķirība līdz 4g, kas ir pieļaujama.

<https://www.ptac.gov.lv/lv/par-fasetajam-precem>